

ISSN (Print) 2616-678X
ISSN (Online) 2663-1288

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің

ХАБАРШЫСЫ

BULLETIN

of L.N. Gumilyov
Eurasian National University

ВЕСТНИК

Евразийского национального
университета имени Л.Н. Гумилева

ФИЛОЛОГИЯ сериясы
Серия **ФИЛОЛОГИЯ**
PHILOLOGY Series

№1(126)/2019

1995 жылдан бастап шығады

Издается с 1995 года

Founded in 1995

Жылына 4 рет шығады

Выходит 4 раза в год

Published 4 times a year

Астана, 2019

Astana, 2019

Бас редакторы **Дихан Қамзабекұлы**
филология ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА академигі (Қазақстан)

Бас редактордың орынбасары **Шолпан Жарқынбекова**
филология ғылымдарының докторы, проф. (Қазақстан)

Редакция алқасы

Аскер оғлы Рамиз	Ф.ғ.д., проф. (Әзербайжан)
Ақматалиев Абдылдажан	Ф.ғ.д., проф. (Қырғызстан)
Бахтикиреева Улданай	Ф.ғ.д., проф. (Ресей)
Беженару Людмила	Ф.ғ.д. проф. (Румыния)
Бейсембаева Жанаргүл	Ф.ғ.к., (Қазақстан)
Біжкенова Айгүл	Ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Жақыпов Жантас	Ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Журавлева Евгения	Ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Жаң Динжиң	PhD, проф. (Қытай)
Ескеева Мағрипа	Ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Ержласун Гүлжанат	PhD, ассоц. проф. (Түркия)
Қасқабасов Сейіт	Ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Негимов Серік	Ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Нұрғали Қадиша	Ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Нуриева Фануза	Ф.ғ.д., проф. (РФ, Татарстан)
Райхл Карл	Ф.ғ.д., проф. (Германия)
Рахманов Носимхан	Ф.ғ.д., проф. (Өзбекстан)
Риверс Уильям Патрик	PhD, проф. (АҚШ)
Сәтенова Серікгүл	Ф.ғ.д. проф. (Қазақстан)
Султанов Казбек	Ф.ғ.д., проф. (Ресей)
Тәжібаева Сәуле	Ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Хисамитдинова Фирдаус	Ф.ғ.д., проф. (РФ, Башқұртстан)
Чернявская Валерия	Ф.ғ.д., проф. (Ресей)
Шәріп Амантай	Ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Шәріпова Гүлбану	Ф.ғ.к., доцент м.а. (Қазақстан)
Экиджи Метин	PhD, проф. (Түркия)
Янковский Генрих	PhD, проф. (Польша)

Редакцияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Астана қ., Қ.Сәтбаев к-сі, 2, 408 б.

Тел.: +7(7172) 709-500 (ішкі 31-413)

E-mail: vest_phil@enu.kz

Жауапты редактор, компьютерде беттеген: Илияс Құрманғалиев

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы. ФИЛОЛОГИЯ сериясы
Меншіктенуші: ҚР БжҒМ «Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті» ШЖҚ РМК
ҚР Ақпарат және коммуникациялар министрлігінде 27.03.2018 ж. №16996-Ж тіркеу куәлігімен тіркелген.
Мерзімділігі: жылына 4 рет.
Тиражы: 35 дана
Типографияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Астана қ., Қажымұқан к-сі, 12/1, тел.: +7(7172)709-500
(ішкі 31413)

© Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті

Editor-in-Chief **Dihan Kamzabekuly**
Doctor of philology, academician of NAS RK (Kazakhstan)

Deputy Editor-in-Chief **Zharkynbekova Sholpan**
Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)

Editorial board

Asker ogly Ramiz	Doctor of philology, Prof. (Azerbaijan)
Akmataliyev Abdildajan	Doctor of philology, Prof. (Kyrgyzstan)
Bakhtikireeva Uldanai	Doctor of philology, Prof (Russia)
Beisembayeva Zhanargul	Can. of philology, (Kazakhstan)
Bezhenaru Lyudmila	Doctor of philology, Prof (Romania)
Bizhkenova Aigul	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Chernyavskaya Valeriya	Doctor of philology, Prof. (Russia)
Erzhiasun Güljanat	PhD, assos. Prof (Turkey)
Yeskeyeva Magripa	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Henryk Jankowski	PhD, Prof. (Poland)
Kaskabassov Seit	Doctor of philology, Prof (Kazakhstan)
Khisamitdinova Firdaus	Doctor of philology, Prof. (RF, Bashkortostan)
Metin Ekiji	PhD, Prof. (Turkey)
Negimov Serik	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Nurgali Kadisha	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Nurieva Fanuza	Doctor of philology, Prof. (RF, Tatarstan)
Reichl Karl	Doctor of philology, Prof. (Germany)
Rakhmanov Nasimhon	Doctor of philology, Prof. (Uzbekistan)
Rivers William Patrick	PhD, Prof. (USA)
Satenova Serikkul	Doctor of philology, Prof (Kazakhstan)
Sultanov Kazbek	Doctor of philology, Prof. (Russia)
Sharip Amantay	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Sharipova Gulbanu	Can. of philology, assos. Prof. (Kazakhstan)
Tazhybayeva Saule	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Zhakypov Zhantas	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Zhang Dingjing	PhD, Prof. (China)
Zhuravleva Yevgeniya	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)

Editorial address: 2, Satbayev str., of. 408, Astana, Kazakhstan, 010008
Tel.: +7(7172) 709-500 (ext. 31-413)
E-mail: vest_phil@enu.kz

Executive editor, computer layout: Ilyas Kurmangalyev

Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University PHILOLOGY Series

Owner: Republican State Enterprise in the capacity of economic conduct «L.N.Gumilyov Eurasian National University» Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan

Registered by Ministry of Information and Communication of the Republic of Kazakhstan. Registration certificate No 16996-Ж from 27.03.2018

Periodicity: 4 times a year Circulation: 35 copies

Address of printing house: 12/1 Kazhimukan str., Astana, Kazakhstan 010008; tel.: +7(7172) 709-500 (ext.31413)

© **L.N. Gumilyov Eurasian National University**

Главный редактор **Дихан Камзабекулы**
доктор филологических наук, академик НАН РК (Казахстан)

Зам. главного редактора **Шолпан Жаркынбекова**
доктор филологических наук, проф. (Казахстан)

Редакционная коллегия

Аскероглы Рамиз	д.ф.н., проф. (Азербайджан)
Акматалиев Абдылдажан	д.ф.н., проф. (Киргизстан)
Бахтикиреева Улданай	д.ф.н., проф. (Россия)
Беженару Людмила	д.ф.н., проф. (Румыния)
Бейсембаева Жанаргуль	к.ф.н., (Казахстан)
Бижкенова Айгуль	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Жакыпов Жантас	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Жан Динжин	PhD, проф. (Китай)
Журавлева Евгения	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Ескеева Магрипа	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Ержласун Гульжанат	PhD, ассоц. проф. (Турция)
Каскабасов Сейит	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Негимов Серик	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Нургали Кадиша	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Нуриева Фануза	д.ф.н., проф. (РФ, Татарстан)
Райхл Карл	д.ф.н., проф. (Германия)
Рахманов Насимхон	д.ф.н., проф. (Узбекистан)
Риверс Уильям Патрик	PhD, проф. (США)
Сатенова Серикгуль	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Султанов Казбек	д.ф.н., проф. (Россия)
Тажибаева Сауле	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Хисамитдинова Фирдаус	д.ф.н., проф. (РФ, Башкортостан)
Чернявская Валерия	д.ф.н., проф. (Россия)
Шарип Амантай	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Шарипова Гульбану	к.ф.н., и.о. доцент (Казахстан)
Экиджи Метин	PhD, проф. (Турция)
Янковский Хенрих	PhD, проф. (Польша)

Адрес редакции: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. К.Сатбаева, 2, каб. 408

Тел.: +7(7172) 709-500 (вн. 31-413)

E-mail: vest_phil@enu.kz

Ответственный редактор, компьютерная верстка: Ильяс Курмангалиев

Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева. Серия ФИЛОЛОГИЯ

Собственник: РГП на ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК

Зарегистрирован Министерством информации и коммуникаций РК под номером №16996-Ж от 27.03.2018г.

Периодичность: 4 раза в год

Тираж: 35 экземпляров

Адрес типографии: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. Кажимукана, 12/1, тел.: +7(7172)709-500 (вн.31413)

© Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева

Мазмұны

Фольклор және әдебиеттану

<i>Аймұхамбет Ж.Ә., Қараханқызы Ұ.</i> Мета­мәтін құрылымындағы мифтік символика	8
<i>Айтуғанова С.Ш., Дәулетова А.А.</i> Дала патшайымдары туралы аңыз бен ақиқат ...	16
<i>Аққұлы С.</i> Алаш мемлекеттік армиясының құрылуы хақында	24
<i>Доскеева Ш.А.</i> Ә.Нұршайықовтың эпистолярлық мұрасы	39
<i>Дәуітова Г.Р., Сұлтан Е., Мейрамбекова Л.К.</i> Көне эпостағы мифтік кейіпкерлер	46
<i>Еслям А.Б., Алтысбаев Қ.Қ.</i> З.Ахметов зерттеуіндегі Абайдың шығармашылық мұрасы	54
<i>Жүсіпов Н.Қ., Ибраева А.Т.</i> Бекмұрат Уақатов зерттеулеріндегі халық өлеңдерінің жанрлық жіктелуі	61
<i>Қасқабасов С.А.</i> Томирис – «Мәңгілік ел» идеясының символы	69
<i>Кемеңгер Қ.Р., Діл­дә Ж.Р.</i> М.Мырзахметұлы Бауыржан Момышұлы жайында	77
<i>Өскен Ә.М., Қамзабекұлы Д.</i> Алаштану: текстологиялық жауапкершілік туралы (Ә.Н. Бөкейханның «Жаңа мектеп» журналында жарияланған мақалалары)	84
<i>Садықова Р.Т.</i> Халел Ғаббасов: өмір мен өріс мектептері	94
<i>Химмат Сайед Әли әш-Шазли</i> Орыс әйелдерінің қайғылы тағдыры – орыс адамының дара тұлғасы (Е.Чижованың «Әйелдер уақыты» романы негізінде)	104

Лингвистика

<i>Әбдуәліұлы Б., Көшкінбай Д.</i> Қазақ лексикасындағы құқықтық ақпараттарды зерттеудің жалпы мәселелері	120
<i>Әубәкір С.С., Біжкенова А.Е.</i> Поэтикалық дискурстың ерекшеліктері	127
<i>Досжан Р.А.</i> Тарихи түбірлердің сөзжасамдық қабілеті	135
<i>Ақжигитова А., Елегенова М., Жанзакова А.</i> Қазақстанның лингвистикалық ландшафтындағы көптілділік белгілері (Астана қаласы негізінде)	142
<i>Сарсикеева Г.К., Байоразова Ж.К.</i> Абайдың 38-інші сөзін орыс және ағылшын тілдеріне аудару: салыстырмалы анализ	150
<i>Сейидова С.</i> Әзірбайжан, ағылшын және орыс тілдеріндегі «Жас» концептісі және оның идиоматикалық өкілдігі	157
<i>Сыздықова Г.О., Шолақова А.К.</i> «Ер Төстік» ертегісінің лингвосомиотикалық аспектісі	165

Тіл мен әдебиетті оқыту әдістемесі

<i>Баекеева А.Т., Тәжібаева С.Ж.</i> Тау-кен саласындағы халықаралық терминдерді аудару	173
<i>Ниязова А. Е., Мукатова М.Н.</i> Көптілді ортада шет тілінде сөйлеудің мультилингвалды әрекетін қалыптастыру	183
<i>Смағұлова А., Мұхаметқалиева Г., Балтабаева Г.</i> Сөздерді құрылымдық ұйымдас­тыру (ағылшын және қазақ тілдеріндегі «мұнай газы» термині)	191

Contents

Folklore and Literary Studies

<i>Aimukhambet Zh.A., Karakhankyzy U.</i> Mythical symbolism in the structure of metatext	8
<i>Aituganova S.Sh., Dauletova A.A.</i> The legend and truth about the steppe queens	16
<i>Akkuly S.</i> About the creation of the Alash state army	24
<i>Doskeyeva Sh.A.</i> A.Nurshaikhov's contribution to the epistolary genre	39
<i>Dautova G., Sultan Y., Meirambekova L.K.</i> Mythical characters in the archaic epos	46
<i>Yeslyam A.B., Alpysbayev K.K.</i> Abai's heritage in Z. Akhmetov's research	54
<i>Jysipov N.K., Ibrayeva A.T.</i> Genre classification of folk poems in Bekmurat Uakatov's researches	61
<i>Kaskabasov S.A.</i> Tomiris - Symbol of the Concept of «Мәңгілік ел»	69
<i>Kemenger K.R., Dilda Zh.R.</i> M. Myrzakhmetuly is about Baurzhan Momysuly	77
<i>Osken A.M., Kamzabekuly D.</i> Alash studies: on textual responsibility (Articles by A.N. Bokeykhan, published in «Zhana mektep») journal	84
<i>Sadykova R.T.</i> Khalel Gabbasov: School of life and development	94
<i>Himmat Sayed Ali ash-Shazli</i> The Tragic Fate of the Russian Women and the Symbol of the Russians Identity (According to the Novel by E. Chizhova «Time of Women»)	104

Linguistics

<i>Abdualiuly B., Koshkinbay D.S.</i> General problems of studying legal information in Kazakh lexicon	120
<i>Aubakir S.S., Bizhkenova A.Ye.</i> Features of Poetic Discourse	127
<i>Doszhan R.A.</i> Word-building ability of historical roots	135
<i>Akzhigitova A., Yelegenova M., Zhanzakova A.</i> Multilingual signs in the linguistic landscape of Kazakhstan (the case of Astana)	142
<i>Sarsikeyeva G.K., Baiorazova Zh.K.</i> Translation of Abays 38 th word info Russian and English: comparative analysis	150
<i>Seyidova S.</i> The concept of "Age" and its idiomatic representation in the Azerbaijani, English and Russian languages	157
<i>Syzdykova G.O., Sholakova A.K.</i> Linguosemiotic Aspect of Fairy Tales	165

Methods of teaching language and literature

<i>Bayekeyeva A.T., Tazhibayeva S.Zh.</i> Translating International Terms for Mining Industry	173
<i>Niyazova A. E., Mukatova M.N.</i> Formation of foreign language speech activity in a multilingual environment	183
<i>Smagulova A., Mukhametkaliyeva G., Baltabayeva G.</i> Structural organization of words («Oil gas» term in English and Kazakh)	191

Содержание

Фольклор и литературоведение

<i>Аймухамбет Ж.А., Караханкызы У.</i> Мифическая символика в структуре метатекста	8
<i>Айтуганова С.Ш., Даулетова А.А.</i> Легенда и правда о степных королевах	16
<i>Аккулы С.</i> О создании Алашской государственной армии	24
<i>Доскеева Ш.А.</i> Эпистолярное наследие А. Нуршаихова	39
<i>Даутова Г.Р., Султан Е., Мейрамбекова Л.К.</i> Мифические персонажи в архаическом эпосе	46
<i>Еслям А.Б., Алтысбаев К.К.</i> Творческое наследие Абая в исследованиях З.Ахметова	54
<i>Жусипов Н.К., Ибраева А.Т.</i> Жанровая классификация народных стихов в исследованиях Бекмурата Уакатова	61
<i>Каскабасов С.А.</i> Томирис – символ вечной идеи «Мәңгілік ел»	69
<i>Кеменгер К.Р., Дильда Ж.Р.</i> М. Мырзахметулы о Бауржане Момышулы	77
<i>Оскен А.М., Камзабекулы Д.</i> Алашоведение: о текстологической ответственности (Статьи А.Н.Бокейхана, опубликованные в журнале «Жана мектеп»)	84
<i>Садыкова Р.Т.</i> Халел Габбасов: Школа жизни и развития	94
<i>Химмат Сайед Али аш-Шазли</i> Трагическая судьба русских женщин – символ идентичности русского человека (по роману Е.Чижовой «Время женщин»)	104

Лингвистика

<i>Абдуалиулы Б., Кошкинбай Д.</i> Общие проблемы изучения правовой информации в казахской лексике	120
<i>Аубакир С.С., Бижекенова А.Е.</i> Особенности поэтического дискурса	127
<i>Досжан Р.А.</i> Словообразовательные важности исторических корней	135
<i>Акжигитова А., Елегенова М., Жанзакова А.</i> Многоязычные знаки в языковом ландшафте Казахстана (на примере Астаны)	142
<i>Сарсикеева Г.К., Байоразова Ж.К.</i> Перевод 38-го слова Абая на русский и английский языки: сравнительная анализ	150
<i>Сейидова С.</i> Концепт «Возраст» и его идиоматическое представление на азербайджанском, английском и русских языках	157
<i>Сыздыкова Г.О., Шолакова А.К.</i> Лингвосемиотический аспект волшебных сказок	165

Методика преподавания языка и литературы

<i>Баекеева А.Т., Тажибаева С.Ж.</i> Перевод интернациональных терминов горно-рудной промышленности	173
<i>Ниязова А.Е., Мукатова М.Н.</i> Формирование иноязычной речевой деятельности в мультилингвальной среде	183
<i>Смагулова А., Мухаметкалиева Г., Балтабаева Г.</i> Структурная организация слов (термин «нефтяной газ» в английском и казахском языках)	191

XFTAMP 16.21.51

Г.О. Сыздықова, А.К. Шолақова¹

Л.Н. Гумилев ат. Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан

(E-mail: ¹Aya_kenzhebaevna@mail.ru)

«Ер Төстік» ертегісінің лингвосемиотикалық аспектісі

Андатпа. Фольклорлық ертегілерді талдай келе, халық қиял-ғажайып ертегілері жалпы құрылымдық модельді пайдалана отырып құрылатындығына сенімді бола аламыз. Осындай құрылымдық ұқсастық моделін ресейлік лингвист В.П.Пропп құрды.

Халық ертегілерін зерттеудегі бұл революция құрылымдық-семиотикалық лингвистика аясында жаңа зерттеулерге жол ашқан В.Я.Пропптың «Ертегілер морфологиясы» кітабын жариялағаннан кейін пайда болды. Барлық зерттеушілер мәтінді құрылымдық зерттеудің басталуын 1928 жылы жарияланған В.Я.Пропптың «Ертегілердің морфологиясымен» байланыстырады.

Мақалада қиял-ғажайып ертегілерінің лингвосемиотикалық құрылымындағы ерекшеліктері, ұлттық этномаркерлер танымдық тұрғыда сараланады. Негізгі зерттеу нысанына қазақ халқының «Ер Төстік» қиял-ғажайып ертегісіндегі тілдік бірліктер алынып, ертегі мәтінінен алынған тілдік деректерге лингвосемиотикалық талдау жасалды. Нәтижесінде, қиял-ғажайып ертегілерінің мазмұнындағы тілдік таңбалардың семиотикалық сипатына қатысты маңызды тұжырымдар жасалды.

Түйін сөздер: лингвосемиотика, мәтінді талдау, тіл белгілері, этномаркер, семиотикалық талдау, сценарий, фрейм.

DOI: <https://doi.org/10.32523/2616-678X-2019-126-1-165-172>

Кіріспе. Фольклор - тарихи оқиғалар ізімен қиялдау, образдау тәсілі арқылы жасалған көркем сөз байлығының басты бір саласы. Қазақ халқының мәдени және рухани байлығын игеруде фольклор жанрларының орны ерекше.

Фольклорды ғылыми зерттеу тіл білімінде XIX ғасырда басталып, ішінара еуропалық романтизмнің өркендеуіне, өткенге деген қызығушылығына және белгілі бір ұлттың айрықша ерекшелігін ескере отырып, ұлттық сәйкестендіру сезіміне байланысты болды. Халықтық ертегілерді зерттеуге В.А. Афанасьев, ағайынды В. және Дж. Гримм, Т. Бенфей, И. Поливка, А.Н. Веселовский, Е. Тейлор, А. Ланг және басқа да көптеген ғалымдар қатысты.

XIX ғасырдан бастап қазақ ертегілерінің ғажап та көркем үлгілерін В. Радлов, Г. Потанин, И. Березин, А. Алекторов, П. Мелиоранский, Ш. Уәлиханов, Ә. Диваев сияқты белгілі ғалымдар жинап, жариялай бастады.

XX ғасырда қазақ ертегілерін зерттеуге М. Әуезов, Қ. Жұмалиев, Е. Ысмайылов, М. Ғабдуллин, Б. Кенжебаев, Х. Сүйіншәлиев, С. Садырбаев, С. Қасқабасовтардың қосқан үлесі де елеулі.

XX ғасырдың бірінші жартысында қазақ фольклорын теориялық тұрғыдан зерттеу жұмысы қолға алынып, бұл кезеңде фольклор мен әдебиеттің өзара байланысын, сондай-ақ қазақ фольклорының жекелеген жанрларын зерттеуге баса мән берілді. Кеңестік фольклортануда фольклор мен әдебиеттің өзара байланысына ерекше назар аударылды. Бұл мәселені зерттеу жұмыстарының негізі сонау 1920-шы жылдары қалана бастады. Сонымен қатар фольклордың теориялық мәселелері де зерттеле бастады. Мәселен, қазақ фольклорының әртүрлі жанрларының өзіндік ерекшеліктерін ажырату, саралау, сараптау т.б. жұмыстарының негізі қаланды. Көбінесе, ертегілер, батырлар жыры, тұрмыс-салт жырлары т.б. фольклор жанрлары қарастырыла бастады.

Ауыз әдебиеті жанрларының ішінде қазақ ертегісінің терең зерттелуіне өз үлестерін қосқан ғалымдардың қатарында Е. Тұрсынов, С. Қасқабасовтың есімдерін ерекше атауға болады. Бұл бағытта фольклортанушы С. Қасқабасов «Казакская волшебная сказка» (1972),

«Қазақтың халық прозасы» (1985), «Колыбель искусства» (1992), Е. Тұрсынов «Генезис казахской бытовой сказки» (1973), «Ертегілер» (1988) т.с.с. ертегілердің жалпы зерттелу тарихын жан-жақты қарастырып, зерттеген еңбектерінің маңызы зор.

Мақсаты мен міндеттері. Бұл мақалада қазақ қиял-ғажайып ертегісінің лингвосомиотикалық сипаттарын көрсетіп, олардың «Ер Төстік» қиял-ғажайып ертегісіндегі көріністерін талдауды мақсат тұттық. Осыған орай мынадай міндеттер қойылды: а) қиял-ғажайып ертегілеріндегі лингвосомиотикалық ерекшеліктерді айқындау, олардың қызметін көрсету; ә) «Ер Төстік» ертегісіне семиотикалық талдау жүргізу, олардың қызметін көрсету.

Зерттеу әдістері. «Ер Төстік» ертегісіндегі тілдік бірліктердің семиотикалық ерекшеліктері мен функциялық, стильдік бояулары талданып, қарастырылады.

Нәтижелер мен талқылаулар. Қиял-ғажайып ертегілерді семиотикалық тұрғыдан қарастыру мәтінді лингвосомиотикалық аспектіде қарастыратын еңбектерде ескеріліп отырады. Дегенмен бұл салаға қатысты арнайы зерттеу еңбектері әлі де болса жеткіліксіз. Оған лингвофольклортану саласының кеш қалыптасуы, сондай-ақ фольклор жанрларының тілдік тұрғыда зерттелуі тек соңғы кезеңнің үлесі болуы негіз бола алады.

Бұл мәселе құрылымдық-семиотикалық лингвистика аясында жана зерттеулерге жол ашқан В.Я. Пропптың «Ертегілер морфологиясы» еңбегінде қарастырылады.

Қазақтың тұрмыс-салтын, арман-үмітін, өткен өмірін кеңінен танытатын ауыз әдебиеті үлгілерінің көлемді саласының бірі – ертегілер. Ертегілер өте ерте заманда, тіпті жазу сызу өнері болмаған кездің өзінде-ақ туған. Бұларды халқымыз күні бүгінге дейін ұрпақтан ұрпаққа ауызша да, жазбаша да жеткізіп келеді. Ертегінің өзіндік құрылысы, көркемдік ерекшелігі бар. Ол ерекшелік тілдік табиғатымен де айқындалады. Бұл ертегі мәтініндегі тілдік бірліктердің семиотикасымен де анықталады.

Қазақ ертегілерін тақырыбына қарай бірнеше топқа бөлуге болады. Олар:

- 1) мифологиялық (қиял-ғажайып) ертегілер
- 2) хайуанаттар (жан-жануарлар) жайындағы ертегілер
- 3) реалистік (тұрмыс-салт) ертегілері [1, 98 б.].

Қиял-ғажайып ертегілері – қазақ халқының сонау көне замандардан бүгінге дейін жеткен, бұдан әрі де жалғасын тауып отыратын салт-дәстүрлерінің, аңыздарының негізі болып табылатын фольклор жанрының бір бөлігі.

Ертегілер адам танымының бөлінбейтін бөлшегі ретінде ұлттық сананың қалыптасуына да әсер етеді. Адамның шынайы өмірде жүзеге аспайтын түрлі арман-қиялдары осы ертегі жанрларында көрініс тауып, жүзеге асып отырады. Бұдан өзге қиял-ғажайып ертегілері болашақ ұрпақты нағыз өмірге үйретеді, аса маңызды мәдени құндылықтармен таныстырады.

Халық ертегілерін зерттеудегі революция құрылымдық-семиотикалық лингвистика бағытындағы тың зерттеулерге жол ашқан В.Я. Пропптың «Ертегілер морфологиясы» кітабын жариялағаннан кейін пайда болды. Барлық зерттеушілер мәтінді құрылымдық зерттеудің басталуын В.Я. Пропптың 1928 жылы жарыққа шыққан «Ертегілер морфологиясы» («Морфология сказки») жасағанымен келіседі [2, 76 б.].

В.Я. Пропп жоғарыда аталған еңбегінде ертегілерді семиотикалық талдаудың мынадай негізгі қағидаларын атап көрсетеді:

а) Ертегі кейіпкерлерінің атқаратын қызметі – кім арқылы, қалай жүзеге асып жатса да, барлық жағдайда тұрақты. Олар ертегілердің негізгі компоненттерін құрайды.

б) Барлық қиял ғажайып ертегілердің белгілі функцияларының саны шектеулі.

с) Функциялардың реті әрқашан бірдей [3, 31 б.].

«Ер Төстік» – қазақ қиял-ғажайып ертегілерінің ең көне үлгісі. Ертегінің бас кейіпкері – Төстік. Ертегі осы Төстік жайлы өрбиді. «Ер Төстік» сюжетіндей мазмұн оқиғасы бай, тілі көркем, нұсқалары көп емес.

Ертегінің тілінде жеңіл сөз, желдірмелі фразалар жоқ. Ертегінің лексикасы мен синтаксисі халықтық ойлау тілінің байлығына негізделген. Ішінде араб-парсы сөздері жоқ. Тілі біздің дәуірімізге бұзылмай, шұбарланбай жеткен.

Ресей лингвисті В.Я. Пропп қиял-ғажайып ертегі кейіпкерлерінің атқаратын қызметтері көп жағдайда тұрақты. Олар қиял-ғажайып ертегілердің негізгі компоненттерін құрайтындығын көрсеткен болатын [3, 29 б.].

Бұл функциялардың шын мәнінде қайталанатынын білу үшін зерттеу нысанына алынған «Ер Төстік» ертегісіндегі тұрақты таңбалардың дәрежесін анықтау керек. Ол үшін «Ер Төстік» ертегісіндегі төмендегі жағдайларды салыстырайық:

1. Ерте заманда Ерназар деген кісі болыпты
2. Ерназардың өзі бай болыпты
3. Төрт түлік малы сай болыпты
4. Қора толған қойлары болыпты
5. Келе-келе түйелері болыпты
6. Өріс толған жылқылары болыпты
7. Ерназардың сегіз ұлы болыпты [4, 37 б.]

Жоғарыда көрсетілген жағдайларда тұрақты және айнымалы таңбалар бар екендігін байқаймыз. «В приведённых случаях имеются величины постоянные и переменные. Меняются названия (а с ними и атрибуты) действующих лиц, не меняются их действия или функции. Отсюда вывод, что сказка нередко приписывает одинаковые действия различным персонажам. Это даёт нам возможность изучать сказку по функциям действующих лиц» [5, 20 б.].

Болыпты тілдік таңбасы тұрақты. Іс әрекет немесе функция өзгермеген. Функцияларды орындау тәсілінің өзгеруі мүмкін: бұл – айнымалы таңба. Өзгермелі таңбалар (кісі, бай, сай, қойлары, түйелері, жылқылары, сегіз ұлы) - олардың атрибуттары мен предикаттары.

«Ер Төстік» ертегісі «ерте заманда» деп басталып, бір абзац көлеміндегі ертегі желісі «болыпты» етістігінің қайталануы арқылы жасалған. Мұндағы «ерте заманда», «болыпты» конструкцияларының қолданылуынан «Ер Төстік» ертегісінде дайын ертегілік құрылымдардың орын алғандығын байқауға болады.

Қиял-ғажайып ертегі тілінің ерекшелігі – қызмет санын білдіруші таңба шектеулі. Кісі болыпты, бай болыпты, сай болыпты, қойлары болыпты, түйелері болыпты, жылқылары болыпты, сегіз ұлы болыпты тіркестеріндегі болыпты етістігі шектеулі қызметті білдіріп тұр.

Кейіпкерлердің қызметін зерттеу тұрақты таңбалардың дәрежесін анықтауға мүмкіндік береді. Берілген үзіндіде тұрақты таңба жеті сөйлем бойында орын алған. Келтірілген мысалдарда тұрақты таңбаның, бір қызметтің қайта-қайта қайталануы – қиял-ғажайып ертегі тіліне тән ерекшелік.

Қиял-ғажайып ертегі тіліндегі семиотикалық таңбалардың қолданылуы олардың екі сапасын түсіндіреді: бір жағынан, оның әртүрлілігі, өзгермелі таңбалармен беріле алуы; екінші жағынан, оның теңдесі жоқ монотондылығы, қайталанатындығы. Осылайша, қиял-ғажайып ертегілерде ұқсас әрекеттер жасалып, тұрақты таңбалардың жиі ұшырасатындығы туралы қорытынды жасауға болады.

Ресей лингвисті В.Я. Пропптың әдістері фольклорлық мәтіндерді құрылымдық талдауда ғана емес, сондай-ақ ертегілердің тікелей синтезі үшін жасанды интеллект бойынша зерттеулерде де пайдаланылады. Бұл түрдегі алғашқы эксперименттердің бірі 1977 жылы Шеллон Кляйннің жүйесінде (Клейн және т.б. 1977) В.Я. Пропп функцияларының мәтіндерді генерациялау үшін кездейсоқ таңдау механизмін қолданды. М.Г. Гаазе-Рапопорт, Д.А. Поспелов және Э.Т. Семенованың 1983 жылғы зерттеулер жүйесінің Ш. Клейн жүйесінен айырмашылығы (Гаазе-Рапопорт және басқалар) - жаңа мәтіндер туындата алуында және ертегі мәтіндеріндегі дайын ертегі формуласын қолдану арқылы қол жеткізетін іс-әрекеттің

рөлін анықтаған. Осындай дайын ертегі формулалары «Ер Төстік» ертегісінің құрылымында көптеп кездеседі. Мысалы: *Ай жүреді, жыл жүреді, талай елді, талай жерді аралайды. Жолдасы да – садағы, азығы да - садағы, жолында кез келген аңды атып жеп отырады. Темір етіктен теңгедей, темір таяқтан тебендей қалғанда, алыстан сағым көтерген бел көрінеді. Өлдім-талдым деп келіп, белге шықса, қарауытқан қалың жылқы көрінеді, жылқының ар жағында ел көрінеді. Жылқыға келсе, жылқының ішінде тігулі тұрған қара қос тұр. Қосқа кірсе, асулы мосы, ілулі бақыр тұр. Бақырдың іші піскен етпен толы екен.*

Ауыз әдебиетінің басқа түрлері секілді, ертегілердің де өзіндік құрылысы, көркемдік ерекшеліктері бар. Қандай ертегіні алсақ та, ол белгілі бір дайын құрылымдармен басталады. Мысалы:

1. Ерте-ерте ерте екен,
Ешкі жүні бөрте екен,
Қырғауылы қызыл екен;
2. Баяғыда бір бай болыпты, оның үш баласы болыпты;
3. Ерте заманда...

Мұндай дайын ертегілік құрылымдар қазақ қиял-ғажайып ертегілер тіліндегі тілдік таңбалардың семиотикалық ерекшеліктерінің айқын дәлелі бола алады.

Тілші ғалымдардың тілді семиотикалық белгілері бойынша талдауға назар аударуының басты себебі – ғылыми ой-сананың, ғылыми үдерістің белгілі бір халықтың мәдениетін танытатын фольклорлық туындыларға, халық ертегілеріндегі дискурс мәселесіне қызығушылық танытуы. Әлемнің тілдік бейнесіне халықтық ертегілердің әсер етуі, тілдік бейнені құрайтын негізгі фактор ретінде танылуы лингвистикадағы семиотикалық таңбалардың ерекшелігін зерттеудің қажеттілігін туындатып отыр.

Ғалымдар осындай қажеттілікті жүзеге асыру барысында түрлі халықтардың қиял-ғажайып ертегілерінің бірдей құрылымдарға ие екендігі туралы қорытындыға келеді. Бірақ түрлі халықтардың қиял-ғажайып ертегілеріндегі тілдік таңбаларында елеулі мәдени айырмашылықтар бар екендігін аңғарады. Олар:

1. Қиял ғажайып ертегілер дискурсын құрайтын сценарийлер мен фреймдер;
2. Этно-бағдарланған маркерлер;
3. Сандар мен атаулар.

М. Минский адамның көргеннен алған ақпараты мен есінде сақталған ақпаратын модельдеу тәсілін зерттеу арқылы фрейм ұғымын танытты. Ғалым фрейм туралы зерттеуін былай дәлелдейді: «...Мәселен, бөлмеге кірген адамның ондағы заттар мен құбылыстардың қандай екенін, қалай орналасқанын, санада сақталған осы ақпараттардың қаншалықтысы ақиқатқа сәйкес келетінін анықтау адам жадындағы модельдерді көрсетеді. Бұл модельдер фрейм деп аталады» [6, 59 б.].

Адам белгілі бір жаңа затқа атау беруде өз жадындағы сол затқа қатысты нақты бейнелердің ерекшеліктерін, қасиеттерін, ерекше сипаттарын, еске түсіре бастайды. Затқа немесе құбылысқа берілген атау адам санасындағы ақпараттар нәтижесінде жүзеге асады. Ендеше тілдегі фрейм – бұл элементтері ұғымдық құрылымның жеке бөлігі (сөз, тіркес, сөйлем) болып табылатын лексикалық қатар. Қарапайым фреймдер бір ғана лексикамен берілуі мүмкін, ал күрделі фреймдер тіркестер немесе сөйлем арқылы танылуы мүмкін. Әрине, бұл тек шартты түрдегі тілдік көрінісі. Тіл білімінде фрейм – әрбір сөзі белгілі бір бөлшекті (мағынаны) немесе кейбір концептуалды және акционалды бүтіндікті айқындайтын сөздер жинағы ретінде танылады. Ғалым А. Әмірбекова көркем мәтіндегі фреймдік құрылымды танудың мынадай қағидаларын көрсетеді:

- фрейм белгілі бір концепт төңірегінде ұйымдасқан санадағы ақпараттар бірлігі;
- ол ассоциациялық қор арқылы танылады;
- стереотиптік белгілер арқылы жинақталады;

- концепт төңірегінде ең жақын белгілері мен қасиеттер арқылы модельденеді;
- ұғым туралы нақты мәліметтерді танытады;
- когнитивтік санадағы белгілі бір ұғым туралы ақпараттарды рет-ретімен жинақтайды [7, 47 б.].

Бұлардың ішінде семантикалық фреймдер - сөздердің мағынасын түсіне алатын, белгілі бір іс-қимылды қабылдай алатын (сценарийлі фрейм), т.б. ақпаратпен толыққанды адам жанында сақталатын құрылымдарға, яғни, фреймдерге негізделеді [8, 71 б.]. «Ер Төстік» ертегісінде семантикалық фреймдер кездеседі. Мысалы: «...*Ерназардың айтуымен Төстік егеуін іздеуге алты аяқты ала атты, жеті аяқты жирен атты мінбек болады. Төстік жылқыдан алты аяқты ала атты мініп, жеті аяқты жирен атты жетегіне алып келе жатқанда, алдынан Кенжекей шығып, мынаны айтады: - Сан жорғаны алмадым. Ер аты деп таңдадым. Айыл-тұрманы, әбзелін, Төстік, саған арнадым. Жабы емес, қазақы ат, Ер серігі қолғанат - Шалқұйрықты мін, Төстік! Сан жасауын алмадым, Саған бола таңдадым, Ақсырмалдай сауытты Осы жолға ки, Төстік! - деп зарлайды*» [4, 43 б.]

Берілген үзіндідегі алты аяқты ала ат, жеті аяқты жирен ат, жорға, жабы, ат – төрт түлік мал концептісінің фреймдік құрылымдары ретінде аталған концептінің семантикалық өрісіндегі ең жақын семалары арқылы модельденіп тұрғандығын байқаймыз. Аталған фреймдер төрт түлік мал атауы ұғымы туралы нақты мәліметтерді танытады.

«Ер-Төстік» ертегісінде ассоциациялық қор арқылы танылатын фреймдер де кездеседі. Мысалы: «Түйеден бура, жылқыдан айғыр, ту бие, қойдан құнан қой сойып, қымызын көлдей, етін таудай қылып қояды» [4, 39 б.]. Үзіндіден байқағанымыздай, түйе, бура, жылқы, айғыр, ту бие, қой, құнан қой – ертегіде жиі ұшырасатын төрт түлік мал концептісінің фреймдері болса, көлдей, таудай фреймдері ассоциациялық жағынан жуықтас - молшылық концептісінің ұйымдастырылған қоры. Ұйымдастырылған деп отырғанымыз жеке тұрғанда бұл фреймдер басқа да концептілік жүйенің құрамдас бірліктері бола алады. Мысалы, «көптің күші көлдей, көшіп жүрген елдей» деген мақалда көлдей фреймі - көп мағынасында қолданылса, талабы таудай тіркесінде таудай фреймі биік, асқақ мағынасында қолданылған.

Ғалым Ж. Манкеева «Қазақ тіліндегі этномәдени атаулар» атты еңбегінде: «Тілге қатысты таңба ұғымының енуі тілден тыс салт-дәстүр, әдет-ғұрып, т.б. мәселелерді тіл мен мәдениет, ұлт пен тіл қағидасына сәйкес танымдық сипатта қарауға мүмкіндік туғызды.

Сондықтан мәдениет мазмұнын ашуға қатысты қызмет атқаратын таңбалар жиынтығы мен таңбалық құралдарды этнотаңбалар (Ю.М. Лотман, т.б.) немесе этномаркерлік лексика», - деп атайды [9, 526 б.]

«Ер Төстік» ертегісінде этнотаңбалар көптеп көрініс тапқан. Мысалы: «Бір күні кешке жақын кемпірі төсегінен тұрып, үйінің түндігін ашады. Тұруға мұршасы келмей жатқан шал шаңыраққа қараса, шаңырақтың күлдіреуішінде керулі тұрған кер биенің төстігі көзіне түседі» [4, 37 б.]. Берілген үзіндідегі түндік, шаңырақ, төстік лексемалары – қазақ танымын белгілейтін этнотаңбалар.

Этнотаңбалардың танымдық белгілері қазақ тілінің түсіндірме сөздігінде: «Түндік – киіз үйдің шаңырағын жауып тұратын, жаңбыр өткізбейтін, күн түсірмейтін төрт бұрышты шағын киіз [10, 833 б.]; Шаңырақ – 1. Киіз үйдің уықтарын біріктіріп, еңсесін көтеріп, тұтас- тырып тұратын дөңгелек шеңбер. 2. Ауысп. Әркімнің тұрған, туған үйі [10, 902б.]; Төстік – малдың төс сүйегінің үстіне біткен майлы ет», - деп берілген [10, 818 б.].

Тілді адамның әлеуметтік тұрмысын қамтитын мәдениеттен, тарихтан тыс қарапайым таңбалық жүйе деп қарастыру ол туралы түсінікке кереғар әсер етеді және оны зерттеудің мүмкіндіктерін шектейді.

Академик Ю.В. Бромлейдің сөзімен айтсақ: «Әрбір этноста мәдениет элементінің сыртқы көрінуі мен «ішкі» мазмұнында ерекшелік бар. Мағынасына байланысты барлық

мәдени құбылыстар өзіндік екіжақтылыққа ие: өзінің «сыртқы» көрінісімен қатар, олардың «екінші өмірі» бар. Олар мағынасы арқылы айқындалады. Мағына затта жасырылған, ол ақыл-ой, эстетикалық сезіммен, адамгершілік интуициямен белгілі болады, бір көргеннен танылмайды. Мағынаның бұл мәні – мәдениетті тану кілті» [11, 25 б.]. Ал мұның өзі оның мәдени фонын зерттеуге әкеп тіреді.

Мәселен, шаңырақ, сәукеле, киіз үй т.б. Демек, тіл, көнеден айтылып келе жатқандай, таңбалар жүйесі ғана емес, ол осы жүйені көмкерген мәдениет, сондықтан да ол – әр халықтың ұлы мұрасы, ұлттың тарихи жетістігі. Мәдениетті, рухани көріністерді бейнелейтін тіл, миф, өнер, дін және т.б. негізін құрайтын семиотикалық жүйе. Қазақ мәдениетінде рухани мәдениеттің таңбалық негізі, рәміздік жүйедегі ұлттың психологиясы, сакралдану тіл арқылы сипатталады.

Қазақ мәдениетінің архетиптік бейнесі ретіндегі сөз үлгілері тілдік қазынамыздың этномәдени қорында жетіп жатыр. Мысалы, «Ер Төстік» ертегісінде: «Кемпір, сүйінші! Кер биенің керулі тұрған төстігі майлы көрінеді, бол, жылдам асып жіберші, - дейді. Сөйтіп, бұлар төстікті қазанға салады. Төстікті асып жеп, шал мен кемпір әлденеді. Ұзамай кемпір жүкті болады. Мезгілі толып босанады. Бір ұл туады, оның атын төстік жеген соң біткен бала деп Төстік қояды» [4, 37 б.]. Келтірілген үзіндідегі «Ер Төстік» есімінің қойылу себебі этномәдени мазмұнның уәжін белгілейтін ата-бабаларымыздың күнделікті тұрмыс-тәжірибесі арқылы дәлелденіп, символдық сипатқа ие болған деректердің коннотаттық сипатынан көрініс тауып отыр.

Күнделікті тұрмыс пен өмірлік жағдаяттарды қазақ танымына сай таңбалаудың нәтижесінде қазақ этнотаңбаларының рухани ұғымдар мен ырым-тыйымдарды, наным-сенімдерді таңбалауда жиі қолданысқа түсетіндігі және олардың халық санасында ұзағынан сақталатыны анықталады. Әр халықтың басында бар негізгі құндылықтарға байланысты өзінің көзқарас жүйесі қалыптасады. Міне, осы көзқарастың көрінетін, таралатын, сақталатын құралы – тіл.

Қорытынды. Таңба – қоғамдық дамудың зердесін, ой-өрісін, даналық тұғыр деңгейін танытатын белгі ретінде ұлт мәдениетін тілде белгілеу (маркерлеу) қызметін атқарады. Соның нәтижесінде бір этностың мәдениеті екінші этносқа оның тілдік таңбалары арқылы баяндалады.

Қазақ танымын сипаттайтын «Ер-Төстік» қиял-ғажайып ертегісіндегі рухани және материалдық мәдениетті сипаттаушы таңбалардың сипатын талдауда қазақ қиял-ғажайып ертегі құрылысына тән дайын семиотикалық құрылымдар орын алғандығын аңғардық. Қиял-ғажайып ертегі тілінде семиотикалық таңбалардың қолданылуы, бір жағынан, оның өзгермелі таңбалармен беріле алуы; екінші жағынан, оның теңдесі жоқ монотондылығы мен қайталанатындығының дәлелі бола алады.

Әдебиеттер тізімі

- 1 Қоңыратбаев Ә. Қазақ фольклорының тарихы. - Алматы: Ана тілі, 1991. - 286 б.
- 2 Bremon C. The morphology of the French Fairy Tale: Ethical model Text. / C. Bremon // Patterns in oral literature / Ed. H. Jason, D. Segal. The Hague; Paris; Mouton, 1977, P. 49-76.
- 3 Пропп В. Морфология сказки / Гос. ин-т истории и искусств. - Ленинград: Academia, 1928. - 152 с.
- 4 Қазақ ертегілері. - Алматы: «Көшпенділер» баспасы, 2007 – 208 б.
- 5 Пропп В.Я., Морфология волшебной сказки. - Москва: «Лабиринт», 2001. - С. 20-25.
- 6 Солсо Р. Когнитивная психология. - Москва: Тривола Либерел, 2002. - 600 с.
- 7 Әмірбекова А. Концептілік құрылымдарының поэтикалық мәтіндегі вербалдану ерекшелігі // Филол. ғыл. канд... дисс. - Алматы, 2006. - 125 б.

- 8 Қалиұлы Б. Қазақ тілдігінің ғылыми бейнесі. - Алматы, 2008. - 92 б.
9 Манкеева Ж. Қазақ тіл білімінің мәселелері. - Алматы: «Абзал-Ай», 2014. - 640 б.
10 Қазақ тілінің түсіндірме сөздігі / Жалпы редакциясын басқарған Т. Жанұзақов. - Алматы: Дайк-Пресс, 2008. - 968 б.
11 Бромлей Ю.В. Этнографическое изучение знаковых средств культуры. - Ленинград, 1989. - 206 с.

Г.О. Сыздыкова, А.К. Шолакова

Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан

Лингвосемиотический аспект волшебных сказок

Аннотация. Анализируя народные волшебные сказки мы можем быть уверены, что волшебные сказки были созданы с помощью общей структурной модели. Модель сходства в такой контент-сети составил российский лингвист В.Я. Пропп.

Настоящий переворот в исследовании народных сказок произошёл после выхода в свет книги В.Я. Проппа «Морфология волшебной сказки», которая открыла дорогу для новых исследований в русле структурно-семиотической лингвистики. Все исследователи сходятся на том, что начало структурному изучению повествовательных текстов положила «Морфология сказки» В.Я. Проппа, вышедшая в 1928 году.

В статье рассматривается лингвосемиотический аспект волшебных сказок. Объект исследования казахская волшебная сказка «Ер Төстік». Сделано лингвосемиотический анализ сказки.

Ключевые слова: лингвосемиотика, анализ текста, языковые знаки, этномаркер, семиотический анализ, сценарий, фрейм.

G.O. Syzdykova, A.K. Sholakova

L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan

Lingvosemiotic Aspect of Fairy Tales

Annotation. Analyzing the folk magic tales of the world, we can be sure that fairy tales were created using a common structural model. The model of similarity in such a content network was compiled by the Russian linguist V.Ya.Propp.

This revolution in the study of folk tales occurred after the publication of the book by V. Ya. Propp “The Morphology of a Fairy Tale”, which opened the way for new research in the framework of structural-semiotic linguistics. “All researchers agree that the beginning of the structural study of narrative texts was laid by the “Morphology of a Fairy Tale” by V. Ya. Propp, published in 1928”

The article discusses the linguosemiotic aspect of fairy tales. The object of the study is the Kazakh fairy tale - “Yer Toast”. Made lingvo-semiotic analysis of a fairy tale.

Key words: linguosemiotics, text analysis, language signs, ethnomarker, semiotic analysis, scenario, frame.

References

- 1 Qoñıratbaev Ä. Qazaq folklorınıñ tarıxy [History of Kazakh folklore]. (Ana tili, Almaty, 1991, 286 p.). [in Kazakh]
2. Bremon C. The Morphology of the French Fairy Tale: Ethical model Text. / C. Bremon // Patterns in oral literature / Ed. H. Jason, D. Segal. The Hague; Paris; Mouton, 1977, P. 49-76.
- 3 Propp V. Morfologiya skazki / Gos. in-t istorii i iskusstv [The morphology of a fairy tale]. (Academia, Leningrad, 1928, 152 p.). [in Russian]
- 4 Qazaq ertegileri [Kazakh fairy tales]. («Köşpendiler» baspası, Almaty, 2007, 208 p.). [in Kazakh]

- 5 Propp V.YA. Morfologiya volshebnoy skazki [The morphology of a fairy tale]. (Labirint, Moskva, 2001, P. 20-25.). [in Russian]
- 6 Solso R. Kognitivnaya psikhologiya [Cognitive Psychology]. (Trivola Liberel, Moskva, 2002, 600 p.). [in Russian]
- 7 Ämirbekova A. Konceptilik qurılımdarınıñ poétikalıq mätindegi verbaldanw erekşeligi [Peculiarities of Verbalization in Poetic Text of Concept Structures]. // Filol. ğıl. kand... dïss. [Filol. the science канд ... diss.]. (Almaty, 2006, 125 p.). [in Kazakh]
- 8 Qalıulı B. Qazaq tildiginiñ ğılımı beynesi [Scientific image of the Kazakh language]. (Almaty, 2008, 92 p.). [in Kazakh]
- 9 Mankeeva J. Qazaq til biliminiñ mäseleleri [Problems of Kazakh linguistics]. («Abzal-Ai», Almaty, 2014, 640 p.). [in Kazakh]
- 10 Qazaq tiliniñ tüsindirme sözdigi [The Explanatory Dictionary of the Kazakh language] / Jalpı redakciyasın basqarğan T. Januzaqov [He headed the general edition T. Zhanuzakov]. (Dayk-Press, Almaty, 2008, 968 p.). [in Kazakh]
- 11 Bromley YU.V. Etnograficheskoye izucheniye znakovykh sredstv kul'tury [Ethnographic study of iconic means of culture]. (Leningrad, 1989, 206 p.). [in Russian]

Авторлар туралы мәлімет:

Сыздықова Г.О. – филология ғылымдарының докторы, профессор. Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан

Шолақова А.К. – «6М020500 – Филология: қазақ филологиясы» мамандығының 2-курс магистранты, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан.

Syzdykova G.O. - Doctor of Philology, Prof. L.N. Gumilyov Eurasian National University. Astana, Kazakhstan.

Sholakova A.K. - 2-year master's student of philological faculty, specialty «6M020500-Philology:Kazakh Philology», L.N. Gumilyov Eurasian National University. Astana, Kazakhstan.

**«Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы.
Филология сериясы» журналында мақала жариялау ережесі**

1. Журналдың мақсаты. Филология ғылымдарының өзекті мәселелерін, тіл және әдебиетті оқыту әдістемелерін және де ғылыми конференциялардың ең маңызды материалдарын, библиографиялық шолу мен сын пікірлерді көрсететін әдебиеттану және тілтану саласындағы мұқият тексеруден өткен түпнұсқа ғылыми жұмыстарды жариялау.

2. Журналда мақаланы жариялаушы автор Ғылыми басылымдар бөліміне (*мекен-жайы: 010008, Қазақстан, Астана қаласы, Қ. Сәтпаев көшесі, 2, Л. Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Бас ғимарат, 408 кабинет*) қолжазбаның қол қойылған 1 дана қағаз нұсқасын тапсыру және **Word** форматындағы нұсқасын **vest_phil@enu.kz** электрондық поштасына жіберу қажет. Қағазға басылған мақала мәтіні мен электронды нұсқасы бірдей болулары қажет. Мақаламен бірге автордың жұмыс орнынан **Ілеспе хат** та тапсырылуы қажет. Мақалалар **қазақ, орыс, ағылшын** тілдерінде қабылданады.

3. Авторлардың редакцияға мақалаларды жіберуі «Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысында» басуға және шет тіліне аударып, қайта басуға келісімін білдіреді. Автор мақаланы редакцияға жіберу арқылы өз туралы мәліметтің дұрыстығына, мақала көшірілмегендігіне (плагиаттың жоқтығына) және басқа да заңсыз көшірмелердің жоқтығына, барлық көшірмелердің, кестелердің, сұлбалардың, иллюстрациялардың тиісті түрде рәсімдеуіне кепілдеме береді.

4. Ұсынылатын мақала көлемі (жекедеректер мен әдебиеттер тізімін қоса):

- мақалалар үшін - 8 ден 16 бетке дейін;
- сын пікірлер (монографияға, кітапқа) және конференция туралы пікір - 6 дан 12 бетке дейін.

5. Мақала мәтінінің пішіні:

- **Microsoft Word** (docx) форматындағы файлда;
- **Times New Roman** шрифінде;
- жақтау жолағы 2x2x2x2;
- 1,5 жоларалық интервалы;
- 14 кегл;
- мәтінді жақтау көлеміне сәйкестендіру керек;
- Әрбір азатжол қызыл сызықтан басталуы қажет (1 см шегініс);
- **транслитерация** Library of Congress (LC) жүйесінде жасалуы керек.

Мақаланы құру сұлбасы:

XҒТАР <http://grnti.ru/> - бірінші жолдың сол жақтауында;

Автор(лар) туралы метамәліметтердің мазмұны (Рәсімдеу үлгісі / Образец оформления статьи / Template қараңыз)

Автор(лар)дың аты-жөні – жолдың ортасында **қою әріппен** жазылады;

Мекеменің толық атауы, қаласы, мемлекеті (егер авторлар әртүрлі мекемелерде жұмыс істесе, онда автордың тегі мен тиісті мекеменің қасында бірдей белгіше қойылады) Автор(лар)дың **E-mail**-ы – жақша ішінде (*курсивпен*);

Мақала атауы – жолдың ортасында (жартылай қоюмен)

Аңдатпа – (100-200 сөз) формуласыз, мақаланың атауын мейлінше қайталамауы қажет; әдебиеттерге сілтемелер болмауы қажет; мақаланың құрылысын (кіріспе, зерттеу әдіснамасы мен әдістемесі, зерттеу нәтижелері, қорытынды) сақтай отырып, мақаланың қысқаша мазмұны берілуі қажет.

Түйін сөздер («Түйін сөздер» сөз тіркесі **жартылай қоюмен** белгіленеді) (5-8 сөз немесе сөз тіркестері) - Түйін сөздер зерттеу тақырыбын өте дәл бейнелеу керек, сонымен қатар, ақпараттық-ізвестіру жүйелерінде мақаланы жеңіл табуға мүмкіндік беретін мақала мәтінінің терминдерін және де басқа маңызды ұғымдарды қамтуы қажет.

Мақаланың негізгі мәтіні кіріспені, мақсат пен міндеттерді қоюлуын, зерттеу тақырыбы бойынша жұмыстардың шолуын, зерттеу әдістерін, нәтижелер/талқылау қорытынды қамтуы қажет (жоларалық интервал - 1, азат жол «қызыл жолдан» - 1 см, беттеу жолағы – еніне сай жасалады.

Кестелер, суреттер – аталғаннан кейін орналастырылады. Әр иллюстрация қасында оның аталуы болуы қажет. Сурет айқын әрі сканерден өтпеген болуы керек.

Мақаладағы формулалар тек мәтінде оларға сілтеме берілсе ғана нөмірленеді.

Жалпы қолданыста бар аббревиатуралар мен қысқартулардан басқаларына міндетті түрде алғаш қолданғанда түсініктеме берілуі қажет.

Қаржылай көмек туралы ақпарат бірінші бетте көрсетіледі.

Әдебиеттер тізімі. Мәтінде әдебиеттерге сілтеме тікжақшаға алынады. Мәтіндегі әдебиеттер тізіміне сілтемелердің нөмірленуі мәтінде қолданылуына қатысты жүргізіледі: мәтінде кездескен әдебиетке алғашқы сілтеме [1, 153 б.] арқылы, екінші сілтеме [2, 185 б.] арқылы т.с.с. жүргізіледі. Мақаланың негізгі мәтініндегі кітапқа сілтеме қолданылған беттерді көрсету керек (мысалы, [1, 45 б.].

Жарияланбаған еңбектерге сілтемелер жасалмайды. Сонымен қатар, рецензиядан өтпеген басылымдарға да сілтемелер жасалмайды (әдебиеттер тізімін, әдебиеттер тізімінің ағылшынша әзірлеу үлгісін төмендегі мақаланы рәсімдеу үлгісінен қараңыз).

Мақала соңындағы әдебиеттер тізімінен кейін библиографиялық мәліметтер орыс және ағылшын тілінде (егер мақала қазақ тілінде жазылса), қазақ және ағылшын тілінде (егер мақала орыс тілінде жазылса), орыс және қазақ тілінде (егер мақала ағылшын тілінде жазылған болса) беріледі.

Авторлар туралы мәлімет: аты-жөні, ғылыми атағы, қызметі, жұмыс орны, жұмыс орнының мекенжайы, телефон, e-mail – қазақ, орыс және ағылшын тілінде толтырылады.

6. Қолжазба мұқият тексерілген болуы қажет. Техникалық талаптарға сай келмеген қолжазбалар қайта өңдеуге қайтарылады. Қолжазбаның кейін қайтарылуы, оның журналда басылуына жіберілуін білдірмейді.

7. Электронды корректурамен жұмыс істеу. Ғылыми басылымдар бөліміне түскен мақалалар жабық (анонимді) тексеруге жіберіледі. Эксперттер ұсынылған мақалаға оның жариялау мүмкіндігі, жақсарту қажеттілігі немесе қабылданбауы туралы дәлелді қорытындысын қамтитын жазбаша сын пікір береді. Жарамсыз деп таныған мақала қайтара қарастырылмайды. Мақаланы түзетуге ұсыныс берген жағдайда авторлар үш күн аралығында мақаланың корректурасын жіберу керек. Мақаланың түзетілген нұсқасы мен автордың рецензентке жауабы редакцияға жіберіледі. Оң сын пікірлер алған мақалалар оларды талқылау және басылымға бекіту үшін журналдың редакциялық алқасына ұсынылады.

Журналдың басылым жиілігі: жылына 4 рет.

8. Төлемақы. Басылымға рұқсат етілген мақала авторларына келесі реквизиттер бойынша төлем жасау қажет (ЕҰУ қызметкерлері үшін - 4500 тенге; басқа ұйым қызметкерлеріне - 5500 тенге).

Реквизиттері:

1) АО «Банк ЦентрКредит»
БИК банка: KСJBKZKX
ИИК: KZ978562203105747338 (KZT)
Кнп 861
Кбе 16

2) АО «Bank RBK»
Бик банка: KINCKZKA
ИИК: KZ498210439858161073 (KZT)

3) АО «ForteBank»
БИК Банка: IRTYKZKA
ИИК: KZ599650000040502847

«Мақала үшін, автордың АТЫ-ЖӨНІ»

Provisions on articles submitted to the journal “Bulletin of the L.N. Gumilyov Eurasian National University. Philology Series”

1. Goal of the journal. Publication of carefully selected original scientific papers in the fields of literary studies, linguistics, reflecting the actual problems of philology, language and literature teaching methods, most significant proceedings of scientific conferences, bibliographic summaries and reviews.

2. An author who wishes to publish a paper in the journal must submit the paper in one hard copy (printed version), signed by the author, to the scientific publication office (at the address: 010008, the Republic of Kazakhstan, Astana, Satpayev St., 2. The L.N. Gumilyov Eurasian National University, Main Administrative Building, Office 408) and by e-mail **vest_phil@enu.kz** in **Word** format. At the same time, strict compliance between Word-version and the hard copy is required. And also the authors need to submit a cover letter.

Language of publications: Kazakh, Russian, English.

3. Submission of papers to the scientific publication office means the authors' consent to the right of the Publisher, the L.N. Gumilyov Eurasian National University, to publish papers in the journal and their re-publication in any foreign language. By submitting the text of the paper for publication in the journal, the author guarantees the correctness of all information about themselves, lack of plagiarism and other forms of unauthorized use in the article, proper formulation of all borrowings of text, tables, diagrams, and illustrations.

4. The recommended volume of the paper (including metadata and references):

- for papers – between 8-16 pages;
- for reviews (of monographs, books), reviews on conferences – between 6-12 pages.

5. Text formatting requirements:

- Microsoft Word file format (docx);
- Times New Roman font;
- the size of the fields 2 * 2 * 2 * 2;
- line spacing 1,0;
- size 14;
- text alignment in width;
- each paragraph beginning with the main line (indent 1 cm);
- transliteration is carried out according to the Library of Congress (LC) system.

Structure of the article:

IASTI <http://grnti.ru/> – first line, left

The content of the metadata about the author (see Рәсімдеу үлгісі / Paper template)

Initials and Surname of the author (s) – center alignment, italics

Full name of the affiliation, city, country (if the authors work in different organizations, you need to put the same icon next to the name of the author and the corresponding organization)

Author's e-mail (s) – in brackets (italics)

Paper title – center alignment (bold)

Abstract (100-200 words) must not contain formulas or repeat the content of the paper; it must not contain bibliographic references; it must reflect the summary of the paper, preserving the structure of the paper – introduction, methodology and research methods, research results, conclusion.

Key words (the phrase «Keywords» is bold) (5-8 words/word groups). Keywords must be extremely accurate to reflect the subject area of the study, include terms from the text of the paper and other important concepts that make it possible to facilitate and expand the possibilities of finding the paper by means of an information retrieval system).

The main text of the paper must contain an introduction, setting goals and objectives, a review of works on the research topic, research methods, results / discussions conclusion / conclusions – line spacing – 1, «main line» indent – 1.25 cm, justified alignment.

Tables, figures must be placed after the mention. Each illustration must be followed by the inscription. Figures should be clear, clean, and unscanned. Only those formulas referenced in the text are subjected to numbering.

All abbreviations and shprtenings, with the exception of obviously well-known, must be decoded when first used in the text.

Information about the financial support of the work is indicated on the first page in the form of a footnote.

References. In the text, references are indicated in square brackets. References must be numbered strictly in the order of mention in the text. The first reference in the text to a reference must have the number [1, 153 p.], the second – [2, 185 p.], Etc. The reference to the book in the main text of the article should be accompanied by an indication of the pages used (for example, [1, 45 p.]). Links to unpublished works are not allowed. Undesirable references to unlicensed publications are not recommended (examples of the description of the list of references, descriptions of the list of references in English, see below in the sample article).

At the end of the paper, after the list of references, it is necessary to indicate bibliographic data in Russian and English (if the paper is in Kazakh), in Kazakh and English (if the paper is in Russian) and in Russian and Kazakh (if the paper is in English language).

Information about the authors: last name, first name, patronymic, scientific degree, position, affiliation, full business address, telephone, e-mail – in Kazakh, Russian and English.

6. The manuscript must be carefully verified. Non-compliant manuscripts will be returned for revision. Returning for revision does not mean that the manuscript has been accepted for publication.

7. Work with electronic proofreading. Papers submitted to the Department of Scientific Publications (editing office) are sent for anonymous review. Experts give a written review of the submitted paper with a reasoned conclusion about the possibility of its publication, the need to send for revision or (rejection) of the paper. Papers that have received a negative review are not accepted for reconsideration. Authors should, within three days, send the proofreading of the paper if it is decided to finalize the paper. Corrected versions of papers and the author's response to the reviewer are sent to the editor. Papers with positive reviews are submitted to the editorial board of the journal for discussion and approval for publication.

Periodicity of the journal: 4 times a year.

8. Payment. Authors who have received a positive opinion on publication must pay to the following banking details (for ENU employees – 4,500 KZT, for outside organizations – 5,500 KZT):

Реквизиты:

1) АО «Банк ЦентрКредит» БИК банка: КСJBKZKX ИИК: KZ978562203105747338 (KZT) Кнп 861 Кбе 16	2) АО «Bank RBK» Бик банка: KINCKZKA ИИК: KZ498210439858161073 (KZT)
	3) АО «ForteBank» БИК Банка: IRTYKZKA ИИК: KZ599650000040502847

«For the publication, Name of the author»

Положение о рукописях, представляемых в журнал «Вестник Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева. Серия Филология»

1. Цель журнала. Публикация тщательно отобранных оригинальных научных работ в области литературоведения и языкознания, отражающих актуальные проблемы филологических наук, методы преподавания языка и литературы, а также наиболее значимые материалы научных конференций, библиографические обзоры и рецензии.

2. Автору, желающему опубликовать статью в журнале, необходимо представить рукопись в твердой копии (распечатанном варианте) в одном экземпляре, подписанном автором, в Отдел научных изданий (по адресу: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. Сатпаева, 2, Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, Учебно-административный корпус, каб. 408) и по e-mail vest_phil@enu.kz. При этом должно быть строго выдержано соответствие между Word-файлом и твердой копией. А также авторам необходимо представить **сопроводительное письмо**.

Язык публикаций: казахский, русский, английский.

3. Отправление статей в редакцию означает согласие авторов на право Издателя – Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева – публикации статей в журнале и переиздания их на любом иностранном языке. Представляя текст работы для публикации в журнале, автор гарантирует правильность всех сведений о себе, отсутствие плагиата и других форм неправомерного заимствования в рукописи, надлежащее оформление всех заимствований текста, таблиц, схем, иллюстраций.

4. Рекомендованный объем (включая метаданные и список литературы):

- для статей – от 8 до 16 страниц;
- для рецензий (на монографии, книги), отзывов о конференциях – от 6 до 12 страниц.

5. Требования к форматированию текста:

- формат файла Microsoft Word (docx);
- шрифт Times New Roman;
- размер полей 2*2*2*2;
- междустрочный интервал 1,0; – кегль 14;
- выравнивание текста по ширине;
- каждый абзац должен начинаться с красной строки (отступ 1 см);
- транслитерация осуществляется по системе Library of Congress (LC).

Схема построения статьи:

ГРНТИ <http://grnti.ru/> – первая строка, слева

Содержание метаданных об авторе (см. Рәсімдеу үлгісі/Образец оформления статьи/ Template)

Инициалы и фамилия автора(ов) – выравнивание по центру (начертание курсивом)

Полное наименование организации, город, страна (если авторы работают в разных организациях, необходимо поставить одинаковый значок около фамилии автора и соответствующей организации)

E-mail автора(ов) – в скобках (начертание курсивом)

Название статьи – выравнивание по центру (начертание полужирным)

Аннотация (100-200 слов) не должна содержать формулы, по содержанию повторять название статьи; не должна содержать библиографические ссылки; должна отражать краткое содержание статьи, сохраняя структуру статьи – введение, методологию и методику исследования, результаты исследования, заключение.

Ключевые слова (словосочетание «Ключевые слова» выделяется полужирным) (5-8 слов/словосочетаний). Ключевые слова должны предельно точно отражать предметную область исследования, включать термины из текста статьи и другие важные понятия, позволяющие облегчить и расширить возможности нахождения статьи средствами информационно-поисковой системы).

Основной текст статьи должен содержать введение, постановку цели и задач, обзор работ по теме исследования, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы – межстрочный интервал – 1, отступ «красной строки» – 1,25 см, выравнивание по ширине.

Таблицы, рисунки необходимо располагать после упоминания. С каждой иллюстрацией должна следовать надпись. Рисунки должны быть четкими, чистыми, несканированными. В статье нумеруются лишь те формулы, на которые по тексту есть ссылки.

Все аббревиатуры и сокращения, за исключением заведомо общеизвестных, должны быть расшифрованы при первом употреблении в тексте.

Сведения о финансовой поддержке работы указываются на первой странице в виде сноски.

Список литературы. В тексте ссылки обозначаются в квадратных скобках. Ссылки должны быть пронумерованы строго по порядку упоминания в тексте. Первая ссылка в тексте на литературу должна иметь номер [1, 153 с.], вторая - [2, 185 с.] и т.д. Ссылка на книгу в основном тексте статьи должна сопровождаться указанием использованных страниц (например, [1, 45 с.]). Ссылки на неопубликованные работы не допускаются. Нежелательны ссылки на нецензурируемые издания (примеры описания списка литературы, описания списка литературы на английском языке см. ниже в образце оформления статьи).

В конце статьи, после списка литературы, необходимо указать библиографические данные на русском и английском языках (если статья оформлена на казахском языке), на казахском и английском языках (если статья оформлена на русском языке) и на русском и казахском языках (если статья оформлена на английском языке).

Сведения об авторах: фамилия, имя, отчество, научная степень, должность, место работы, полный служебный адрес, телефон, e-mail – на казахском, русском и английском языках.

6. Рукопись должна быть тщательно выверена. Рукописи, не соответствующие техническим требованиям, будут возвращены на доработку. Возвращение на доработку не означает, что рукопись принята к опубликованию.

7. Работа с электронной корректурой. Статьи, поступившие в Отдел научных изданий (редакция), отправляются на анонимное рецензирование. Эксперты дают письменную рецензию на представленную статью с мотивированным заключением о возможности ее опубликования, необходимости направить на доработку или (отклонении) статьи. Статьи, получившие отрицательную рецензию, к повторному рассмотрению не принимаются. Авторам в течение трех дней необходимо отправить корректуру статьи в случае принятия решения о доработке статьи. Исправленные варианты статей и ответ автора рецензенту присылаются в редакцию. Статьи, имеющие положительные рецензии, представляются редколлегии журнала для обсуждения и утверждения для публикации.

Периодичность журнала: 4 раза в год.

8. Оплата. Авторам, получившим положительное заключение к опубликованию, необходимо произвести оплату по следующим реквизитам (для сотрудников ЕНУ – 4500 тенге, для сторонних организаций – 5500 тенге):

Requisites:

1) АО «Банк ЦентрКредит» БИК банка: КСJBKZKX ИИК: KZ978562203105747338 (KZT) Кнп 861 Кбе 16	2) АО «Bank RBK» Бик банка: KINCKZKA ИИК: KZ498210439858161073 (KZT)
	3) АО «ForteBank» БИК Банка: IRTYKZKA ИИК: KZ599650000040502847

«За публикацию ФИО автора»

Редактор: Дихан Қамзабекұлы
Шығарушы редактор: І.Р. Құрманғалиев
Дизайн: Ілияс Рысбекұлы

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
ХАБАРШЫСЫ. Филология сериясы.
- 2019. - 1 (126). - Астана: ЕҰУ. 202-б.
Шартты б.т. - 18,0   Таралымы - 35 дана

Мәтін мазмұнына типография жауап бермейді.

Редакция мекенжайы: 010008, Қазақстан Республикасы,
Астана қаласы, Қ. Сәтбаев көшесі, 2.
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті
Тел.: +7(7172) 709-500 (ішкі 31-413)

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
баспасында басылды